

دستورالعمل رسیدگی به اختلافات در کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار

در راستای اجرای ماده ۳۶ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ۱۳۸۴ و بند ۵ ماده ۷ اساسنامه کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار، این دستورالعمل توسط کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار پیشنهاد و به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

ماده ۱- کلیه اصطلاحات و واژه‌های بکار رفته در این دستورالعمل به همان مفاهیمی است که در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی تعریف شده است. سایر اصطلاحات به شرح ذیل می‌باشد:

الف) هزینه رسیدگی: هزینه‌ای است که براساس میزان خواسته تعیین و از خواهان اخذ می‌گردد.

ب) هزینه ورودی: هزینه‌ای که جهت ثبت دادخواست در دبیرخانه کمیته سازش کانون از خواهان اخذ می‌شود.

ماده ۲- به منظور ایجاد سازش در اختلافات ناشی از فعالیت حرفه‌ای کارگزاران، کارگزار/معامله‌گران، بازارگردانان که بین آنها با یکدیگر یا با سایر اشخاص به وجود می‌آید کمیته‌ای تحت عنوان "کمیته سازش" در کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار (که از این پس کانون نامیده می‌شود) تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱: در مواردی که خواهان و خوانده عضو دو کانون مختلف باشند، کانونی که خوانده دعوا عضو آن است، مرجع صالح تلقی خواهد شد.

تبصره ۲: به اختلافات آن دسته از فعالان بازار سرمایه (موضوع ماده ۳۶ قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ا) که فاقد کانون مربوطه هستند، تا زمان تشکیل کانون و کمیته سازش مربوطه، در کمیته سازش کانون مطابق مفاد این دستورالعمل، رسیدگی خواهد شد.

ماده ۳- کمیته سازش متشکل از سه عضو شامل نماینده‌ای از بورس ذیربط بر حسب موضوع اختلاف به انتخاب هیئت مدیره آن بورس، نماینده‌ای از کانون به انتخاب هیئت مدیره کانون و نماینده‌ای از سازمان به انتخاب هیئت مدیره می‌باشد. بورس ذیربط، کانون و سازمان علاوه بر نماینده اصلی خود، هر یک عضو علی‌البدل تعیین و معرفی می‌نمایند تا در صورت غیبت عضو اصلی مربوط در جلسات کمیته سازش شرکت نمایند. شرایط اعضای علی‌البدل همانند اعضای اصلی است.

تبصره ۱: نماینده بورس ذیربط و سازمان از میان کارکنان خیره، مورد وثوق و با تجربه آن انتخاب می‌شود

تبصره ۲: نماینده کانون از میان یکی از کارکنان خیره کانون، مدیر عامل یا عضو هیئت مدیره یکی از شرکتهای کارگزاری انتخاب می‌شود

تبصره ۳: مدت مأموریت اعضای اصلی و علی‌البدل دو سال می‌باشد و انتخاب مجدد آنها برای دوره‌های متوالی بلامانع است.

تبصره ۴: انتخاب جایگزین هر یک از اعضای اصلی و علی‌البدل، توسط شخص منصوب‌کننده امکان‌پذیر است.

تبصره ۵: به اختلافاتی که هر یک از تشکلهای خودانتظام یکی از طرفین دعوا باشند، در کمیته سازش کانون مطابق با مفاد این دستورالعمل، رسیدگی می‌شود در این خصوص، کمیته سازش متشکل از سه عضو به انتخاب هیئت مدیره سازمان به اختلافات ذیربط رسیدگی خواهد کرد. هیئت مدیره، علاوه بر اعضای اصلی، برای هر عضو یک عضو علی‌البدل را نیز تعیین و معرفی می‌نماید و انتخاب مجدد آنها برای دوره‌های متوالی بلامانع می‌باشد.

تبصره ۶: سازمان، بورس و کانون حسب موضوعات مختلف دعاوی، می‌توانند نماینده اصلی و علی‌البدل معرفی نمایند.

ماده ۴- در موارد زیر عضو علی‌البدل به جای عضو اصلی در جلسات کمیته شرکت خواهد کرد:

- الف- در صورت وجود عذر موجه، فوت، استعفاء یا سلب شرایط عضو اصلی.
- ب- قرابت نسبی یا سببی درجه اول از هر طبقه بین عضو اصلی با یکی از اصحاب دعوا.
- ج- دعوای حقوقی یا جزایی بین عضو اصلی با یکی از طرفین یا همسر یا فرزند او مطرح باشد و یا در سابق مطرح بوده و از تاریخ صدور حکم قطعی دو سال نگذشته باشد.
- د- عضو اصلی، مدیر عامل، عضو هیئت مدیره یا مالک بیش از پنج درصد سهام، یکی از اصحاب دعوا باشد.

تبصره ۵: در مواردی که عضو اصلی به دلیل یکی از موارد مندرج در بندهای الف تا دال نتواند در جلسه حضور یابد یا به هر دلیل عضو اصلی، خود را در پرونده مطروحه فاقد استقلال بداند موظف است قبلاً مراتب را به دبیرخانه اعلام نماید تا از عضو علی‌البدل جهت حضور در جلسه دعوت به عمل آید.

ماده ۵- جلسات کمیته با حضور ۲ عضو که یکی از آنها باید نماینده سازمان باشد، رسمیت می‌یابد. حسب تشخیص اعضای کمیته، اشخاص ثالث نیز می‌توانند در جلسه به منظور ارایه مشاوره در حل و فصل موضوع اختلاف شرکت نمایند.

ماده ۶- دبیرخانه کمیته سازش در محل کانون مستقر است و امور مربوط را از قبیل دریافت شکایات، تشکیل پرونده، تعیین وقت جلسه، دعوت از تمامی اعضاء، تشکیل جلسات و تنظیم صورت‌جلسه‌ها و گواهی‌های سازش و عدم سازش انجام خواهد داد. مسئول دبیرخانه کمیته سازش که توسط کانون انتخاب می‌شود، به عنوان دبیر کمیته سازش در جلسات شرکت خواهد کرد. کانون می‌تواند علاوه بر تعیین دبیر کمیته سازش یکی از کارکنان کانون را به عنوان جانشین دبیر کمیته انتخاب کند تا در صورت غیبت و یا عذر دبیر، وظایف دبیر را انجام دهد. دبیرخانه کمیته سازش، از نظر سازمانی زیر نظر دبیر کل کانون فعالیت می‌کند.

ماده ۷- پس از پرداخت هزینه ورودی، دبیرخانه کمیته سازش موضوع دعوا را ظرف سه روز کاری پس از دریافت شکایت به همراه مستندات آن به خواننده ابلاغ نموده و مهلت ده روزه‌ای را برای دریافت پاسخ تعیین می‌نماید. پس از انقضای مهلت مذکور، در صورت دریافت پاسخ، حداکثر ظرف سه روز پاسخ مربوطه به خواهان ابلاغ می‌شود. در صورت عدم دریافت پاسخ خواننده، پرونده به کمیته سازش ارسال خواهد شد.

تبصره: حذف شد.

تبصره مکرر: در مورد اشخاص حقوقی عضو کانون، ارسال مدارک از طریق پست سفارشی یا اتوماسیون به منزله ابلاغ تلقی می‌شود.

تبصره مکرر ۱: در صورت وجود نقص در پرونده و یا در صورتی که به تشخیص دبیر کمیته سازش، پرونده در صلاحیت کمیته نباشد، این موضوع قبل از به جریان افتادن پرونده کتباً با ذکر ادله به اطلاع خواهان رسیده و پرونده تا رفع نقص متوقف خواهد ماند. در صورتی که خواهان به نقص اعلامی یا عدم صلاحیت اعتراضی داشته باشد موضوع را کتباً به اطلاع دبیرخانه کمیته سازش می‌رساند تا در اولین جلسه کمیته سازش و به صورت فوق‌العاده و خارج از نوبت در این خصوص تصمیم گیری شود. در صورتی که کمیته خود را صالح به رسیدگی نداند، ضمن صدور گواهی عدم سازش، خواهان را نیز جهت طرح دعوای خود به مراجع ذیصلاح ارشاد می‌نماید.

ماده ۸- در صورتی که خواهان، پاسخ خواننده را پذیرفت، طرفین ضمن حضور در دبیرخانه یا به نحو مقتضی مراتب سازش را اعلام و مستندات مربوطه را کتباً به دبیرخانه ارایه می‌نمایند.

ماده ۹- در صورتی که خواهان، پاسخ خواننده را نپذیرد و یا در صورت عدم ارسال پاسخ از سوی خواننده، دبیرخانه ضمن تکمیل پرونده هزینه رسیدگی را کتباً به خواهان اعلام و پس از دریافت هزینه رسیدگی از خواهان، پرونده را جهت رسیدگی به نظر کمیته سازش می‌رساند.

تبصره: حذف شد.

ماده ۱۰ - میزان هزینه ورودی و هزینه رسیدگی برای هر دوره سه ساله به پیشنهاد کانون به تصویب سازمان می‌رسد، تا تصویب میزان هزینه برای دوره مزبور یا در صورت عدم تصویب، هزینه تصویب شده دوره قبل معتبر است.

تبصره: هزینه رسیدگی و هزینه ورودی، به خواهان قابل استرداد نیست مگر در خصوص تصمیم کمیته بر عدم صلاحیت که در این صورت صرفاً هزینه رسیدگی عودت می‌گردد

ماده ۱۱- کمیته سازش پس از بررسی مقدماتی پرونده، چنانچه تهیه گزارش کارشناسی را ضروری تشخیص دهد، مراتب را به دبیرخانه اعلام می‌نماید. پس از تهیه گزارش کارشناسی یا در صورت احراز عدم نیاز به تهیه گزارش کارشناسی توسط کمیته سازش، دبیرخانه به دستور کمیته سازش نوبت رسیدگی تعیین می‌نماید.

تبصره: در صورتی که در هر مرحله از رسیدگی، کمیته با مواردی برخورد نماید که در آن احتمال نقض قوانین و مقررات مشاهده گردد موارد را به همراه مستندات حسب مورد به دبیرخانه کمیته مبارزه با پولشویی مستقر در سازمان، تشکلهای خوداتنظام مربوطه و واحدهای نظارتی سازمان، بورس‌ها و فرابورس اعلام می‌نماید.

ماده ۱۲- طرفین دعوا یا نمایندگان آنان پس از تعیین وقت رسیدگی در جلسه شرکت کرده و در صورت حصول سازش، کمیته سازش گواهی سازش صادر می‌کند و پس از ابلاغ به طرفین پرونده را مختومه می‌نماید. در غیر این صورت، ضمن صدور گواهی عدم سازش و ارایه به طرفین دعوا و ارسال رونوشت به دبیرخانه هیأت داور، خواهان را جهت طرح دعوای خود به هیأت داورى ارشاد می‌نماید.

تبصره ۱: در مورد اشخاص حقوقی، صرفاً وکلای دادگستری، دارندگان امضای مجاز و یا اشخاصی که نامه نمایندگی آنها به امضای دارندگان حق امضای مجاز شرکت رسیده باشد، به عنوان نماینده در جلسات پذیرفته خواهند شد. در مورد اشخاص حقیقی حضور اشخاص، وکلای دادگستری و یا وکلای رسمی ایشان پذیرفته می‌شوند.

تبصره ۲: تجدید جلسه تنها در صورت تراضی طرفین پرونده مجاز است.

ماده ۱۳- گواهی عدم سازش شامل مشخصات اطراف دعوا، موضوع اختلاف و ادعای خواهان، پاسخ خوانده و پیشنهادات کمیته سازش نسبت به موضوع متنازع‌فیه و در نهایت اعلام عدم امکان حصول سازش بین طرفین می‌باشد.

ماده ۱۴- اعضای کمیته سازش به عنوان میانجی‌گر، موضوع اختلاف را برای طرفین دعوا تحلیل و تشریح و در جهت حل و فصل مسالمت‌آمیز آن تلاش می‌نمایند. در هر صورت، حصول سازش با اعلام رضایت طرفین دعوا امکان‌پذیر بوده و کمیته حق تحمیل سازش بر طرفین را ندارد.

ماده ۱۵- عدم اجرای مفاد سازش از سوی هر یک از طرفین به منزله عدم سازش بوده و به درخواست هر یک از طرفین گواهی عدم سازش صادر می‌گردد.

ماده ۱۶- عدم حضور خواننده پس از دو بار دعوت به جلسه کمیته سازش و انقضای مهلت حداکثر دو ماه پس از دعوت اول، در حکم عدم سازش تلقی می‌شود. در این صورت کمیته سازش با ذکر دلایل و صدور گواهی عدم سازش، گواهی مزبور را به هیأت داورى ارسال می‌نماید.

ماده ۱۷- در صورت تعیین وقت و تشکیل جلسه و عدم حضور خواهان، مراتب صورت جلسه شده و پرونده تا پیگیری بعدی خواهان از فهرست پرونده‌های در جریان خارج می‌گردد. طرح مجدد پرونده بعد از شش ماه از سپری شدن تاریخ دعوت، مستلزم پرداخت مجدد هزینه رسیدگی می‌باشد

این دستورالعمل در تاریخ ۱۳۸۷/۱۰/۱۰ و اصلاحیه مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۱۰ در ۱۷ ماده و ۱۵ تبصره به تصویب هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.